

هەلسەنگاندنا نافەرۆکا پەرتووکیڤن زمانی ئنگلیزی ل قوناغین دەهی و یازدی لدویف هاوکیشا Fog و نیرینا مامۆستایین وی بیافی ل باژیری زاخو

د. دیار عبدالکریم سعید، د. عبدالسلام نجم الدین عبدالله و د. حسین عثمان عبدالرحمن
پشکا زمان و ئەدەبی کوردی، فاکولتیا زانستین مرۆفایەتی، زانکویا زاخو، هەرێما کوردستانی – عێراق.
(هه‌زامه‌ندیا به‌لافکرئ: 7 تهلون 2014)

پۆخته

گەلەك جاران پرۆگرامین خواندنی و بابەتین د ناڤ پەرتووکا وانه‌گوتنا قوتابخاناندا لگەل ژيانا نهۆ و پیدفییڤن زارۆك، گونجان و جفاکی ناگونجڤن، هەر ئەڤه دبیتە ئەگەر كو گەلەك جاران فیرخواز د پرۆسا فیروونیڤدا سەرکەفتنی بدەستڤه نههینیت. له‌وا ئەگەر ئەڤ پەرتووکه بهینە هەلسەنگاندن و ئالیڤن باش و خرابین وان بهینە دەستیشانکرن و راستڤه‌کرن، دشیټ پینگافەك بیت بەرڤ راستڤه‌کرن و پینشڤه‌برنا سسیستەمی پەروهرده و فیڤرکرنی.

ئەڤ ئەڤ کۆلیڤه لژیر نافونیشانی ((هەلسەنگاندنا نافەرۆکا پەرتووکیڤن زمانی ئنگلیزی ل قوناغین دەهی و یازدی لدویف هاوکیشا Fog و نیرینا مامۆستایین وی بیافی ل باژیری زاخو))، پینکۆلی دکەت هەلسەنگاندنی بۆ هەر دوو پەرتووکیڤن وانه‌گوتنی ل قوناغین دەهی و یازدی نامادەبی ئەنجامبەدەت.

بۆ ڤی ئەڤ کۆلیڤی مامۆستایین زمانی ئنگلیزی ل باژیری زاخو هاتینە وەرگرتینە کو هژمارا وان کەسین پرسیارنامە بەرسڤ داین دبیتە (۵۲) مامۆستا.

ئەڤ کۆلین لدویف شیوازی شروڤه‌کرن ناڤەرۆکی هاتیڤه ئەنجامدان، و د شروڤه‌کرن داتایاندا مفا ژ ئەزمونین ئامارین (T) و (F) هاتیڤه وەرگرتن.

پیشەکی:

نهۆ و پیدفییڤن زارۆك، گونجان و جفاکی ناگونجڤن، هەر ئەڤه دبیتە ئەگەر كو گەلەك جاران فیرخواز د پرۆسا فیروونیڤدا سەرکەفتنی بدەستڤه نههینیت. له‌وا ئەگەر ئەڤ پەرتووکه بهینە هەلسەنگاندن و ئالیڤن باش و خرابین وان بهینە دەستیشانکرن و راستڤه‌کرن، دشیټ پینگافەك بیت بەرڤ راستڤه‌کرن و پینشڤه‌برنا سسیستەمی پەروهرده و فیڤرکرنی.

۱. نافونیشانی ئەڤ کۆلیڤی:

ئەڤ ئەڤ کۆلیڤه لژیر نافونیشانی ((هەلسەنگاندنا نافەرۆکا پەرتووکیڤن زمانی ئنگلیزی ل قوناغین دەهی و یازدی، لدویف هاوکیشا Fog و نیرینا مامۆستایین وی بیافی ل باژیری زاخو))، پینکۆلی دکەت هەلسەنگاندنی بۆ هەر دوو پەرتووکیڤن وانه‌گوتنی ل قوناغین دەهی و یازدی ئەنجامبەدەت.

۲. گرنگیا ئەڤ کۆلیڤی:

گەلەك جاران پرۆگرامین خواندنی و بابەتین دناڤ پەرتووکا وانه‌گوتنا قوتابخاناندا لگەل ژيانا

۳. گرمانا فه کۆلینی:

د پشکا زانبارین کسه‌کیین مامۆستای و کاریگه‌رییا وان لسه‌ر هه‌لسه‌نگاندنا په‌رتووکاندا ریمانین ژیری هاتینه دانان:

۱. د ناقه‌را هه‌ر دوو نقشین (نیر) و (می)دا، لدور هه‌لسه‌نگاندنا په‌رتووکی چ جیاوازیین ئاماری نینن؟

۲. د ناقه‌را سالین خزمه‌تا مامۆستای (کیتمز ژ پینج سالان) و (پتر ژ پینج سالان) چ جیاوازیین ئاماری نینن؟

۳. د ناقه‌را مامۆستایین هه‌لگرین باوه‌رنامین جیاوازدا چ جیاوازیین ئاماری نینن؟

۴. کۆکرنا داتایان:

بۆ ئه‌نجامدانا فه کۆلینی پرسیارین ئاماده کری پستی ره‌زامه‌ندی ژ زانکویا زاخو- فاکۆلتییا زانستین مروّقیه‌تی و ریتقه‌به‌رییا په‌روه‌ردا زاخو هاتییه وه‌رگرتن نیریکی (۶۰) دانه ژ پرسیاران بۆ قوتابخانین ئاماده‌یی هاتنه ره‌وانه کرن داکو ژلایئ مامۆستایین بابته‌تی زمانئ ئنگلیزیقه د ماوی هه‌فتیه‌کیدا به‌ینه به‌رسفدان. ژ ئان (۶۰) پرسیاران (۵۲) پرسیارنامه بۆ فه‌کۆله‌ران هاتنه زفراندن.

۵. ریبازا فه کۆلینی

فه کۆلینه‌کا شووْقه‌کارییا نافه‌روْکییه. شووْقه‌کرنا نافه‌روْکی بریتیه‌ی ژ شیوازه‌کی چهن‌دی و چه‌وایی بۆ ده‌ستنیشانکرنا سیما و تایه‌تمه‌ندیین په‌یامین فیْرکاری (نافه‌روْکا په‌رتووکیین وانه‌گوتنی)، ب تایه‌تی شووْقه‌کرنا په‌یامین

نقیسکی. هه‌روه‌سان د شووْقه‌کرنا داتایاندا مفا ژ ئه‌زمونین ئاماریین (T) و (F) هاتییه وه‌رگرتن.

۶. سنووری فه کۆلینی

أ. بۆ ئه‌نجامدانا فه کۆلینی هه‌ر دوو په‌رتووکیین زمانئ ئنگلیزیین قوناغا ده‌یی و یازدی، سالا خواندنا (۲۰۱۳-۲۰۱۴) هاتنه وه‌رگرتن.
ب. هه‌موو مامۆستایین زمانئ ئنگلیزی ل سنووری په‌روه‌دا باژاری زاخو ب هه‌ر دوو نقشین نیر و میقه هاتییه وه‌رگرتن.

۷. ریکین پیقانا نافه‌روْکی

أ. دانانا پرسیاران بۆ راپرسی ژ مامۆستایان:
بۆ دانانا پرسیاران مفا ژ ریبازا (ئور - Ur s Criteria - ۱۹۹۶) ی هاتییه وه‌رگرتن. ئارمانج ژئ هه‌لسه‌نگاندنا په‌رتووکا مه‌نه‌جییا زمانئ ئنگلیزییه ل قوناغین ده‌یی و یازدی، کا ئه‌ری چه‌مک، بابته‌ت، وینه و... هتد لگه‌ل چه‌ز و شیانا فیْرخوازی دگونج یان نه. (ئوری) پیقه‌ره‌کی (۲۰) پرسیاری پیشنیار دکته، لی د هه‌مان ده‌مدا دیاردکته کو لدویف جورئ په‌رتووکی و دوْخین جیاواز، ئه‌م دشین هنده‌ک پرسیارین دی لسه‌ر زیده بکه‌ین. له‌وا (۵) پرسیارین داوی هاتییه زیده‌کرن.^۱
ئه‌ف پرسیارنامه‌یه ژلایئ سه‌رجه‌م مامۆستایین زمانئ ئنگلیزی ل باژیری زاخو هاتییه به‌رسفدان.

ب. هاوکیشا هاوکیشا (Fog) بؤ پېښانا رادی
 ساناهی و زهحه تیا دهقی
 هاوکیشا هاوکیشا (Fog) ریکه که بؤ شروقه
 و رافه کرنا دهقین نفیسکی و نارمانج ژی پېښانا
 رادی بزّهحه تی و ساناهی بوونا دهقی دیار کریه،
 واته فیرخواز چهند دشیت تیښکه هیت و بخوینیت.
 نهؤ پیښه ره بؤ فیرخوازیڼ نامادهی پیدقیه دناښه را
 (۸ هتا ۱۴) بیت. واته رادی بزّهحه تیا دهقی
 نابیت ژ ۸ کیمتز و ژ ۱۴ پتر بیت. ژ ۸
 کیمتز ب ساناهی و ژ ۱۴ پتر ب زهحه ت
 دهینه هژمارتن.
 پینگافا وی:
 پینگافا ئیکی: دهق ژ چهند په یقان پیکهاتیه.
 پینگافا دووی: دهق ژ چهند رستان پیکهاتیه.

پینگافا سیی: هژمارا په یقین نالوز مهزن (سی
 برگیه و پتر)
 پینگافا چاری: دابه شکرنا هژمارا په یقان بسهر
 هژمارا رستان.
 پینگافا پینجی: دابه شکرنا هژمارا په یقین نالوز
 بسهر هژمارا په یقان و لیکنانا ژمارا بدهست
 هاتی د ژماره (۱۰۰) ۱د.
 پینگافا شهشی: کومکرنا نه نجامین پینگافین چاری
 و پیجی.
 پینگافا هفتی: لیکنانا ژمارا بدهست هاتی ژ
 پینگافا شهشی د ژماره (۴) ۱د.
 ژمارا بدهست هاتی نیشانا پلا زهحه متیا
 دهقه کیه. ۲

$$\text{Gunning Fog grade} = 0/4 * [\text{words/sentences} + (100 * \text{hard words/words})]$$

$$\text{Gunning Fog grade} = 0/4 * [\text{رستان/په یق} + (۱۰۰ * \text{چهند برگیه} * ۱۰۰)]$$

۸. نافهروکا ښه کولینی:
 نهؤ ښه کولینه ژ پیښه کی و دوو پشکان
 پیکه هیت. د پشکا ئیکیدا بهحسی چارچووقی
 تیوری هاتیه کرن (شروقه کرنا نافهروکا
 په رتوو کین وانه گوتنی). د پشکا دوویدا نه نجامین
 راپرسیی هاتینه نیشاندان.

وی همه جورن و وه کو پره کی دهینه هژمارتن د
 نافهرا وان زانستاندا نهوین ښه کولینی ل چالاکیا
 مروغان دکهن، مینا زانستین جفاکناسی و
 پهروه رده و دهروونی. زمانفانیا کاره کی گرنگی
 ب لایه نین زانستی و پراکتیکین زمانفانی
 ددهت، واته د بیافی کارکرنا خوډا پشت بهستنی
 ب پراکتیکرنا زانستین تیوری دکهت. ۱

پشکا ئیکی: شروقه کرنا نافهروکا

په رتوو کین وانه گوتنی

ښی زانستی، شیواز و پیرابوونین پراکتیکین
 بژاره هه نه د چاره سه رکرنا نهوان ناریشین
 پراکتیکیدا، نهوین گریډای زمانی بن مینا
 فیربوونا زمانی و چهواتیا وه رگرتنا زمانی و

۱- زمانفانیا کاره کی و فیربوونا زمانی بیانی
 زمانفانیا کاره کی زانسته که، چارچووقه کی
 نه بستومولوجی تاییهت ب خو هه یه، لی ژیده رین

وه‌کو پیدڤی سهرکه‌فتی نه‌بیت و بقی ره‌نگی سالانه پاره‌به‌کی زور ب هه‌روه بچیت. له‌وا پیشنیار دکهن کو نه‌ف پهرتووکه جاره‌کا دی بهینه دارژتن و ئالیین نه‌گونجای و نه‌باش بهینه راسته‌کرن.^۶

نه‌ف شرو‌فه‌کره هاریکاریا ئالیین به‌رپرس و دانهرین پهرتووکی فو‌تالجانان دکته کو لده‌می دانان، هه‌لبژارتن و دارژتنا نافه‌رو‌کا پهرتووکی وانه‌گوتی، هویرکاریه‌کا پتر بکه‌ن و بقی ره‌نگی پرؤسا فیرونی بو فیروخوزان بسانه‌هیتز بکه‌ن، د راستیدا شرو‌فه‌کرنا نافه‌رو‌کی، دبیته نه‌گهر کو چه‌مک، بنه‌ما، نی‌رین، باوهر و هه‌موو مژارین د نا‌ف پهرتووکا وانه‌گوتیدبا ب شیوه‌به‌کی زانستی بهینه شرو‌فه‌کرن.^۷

پهرتووکا نه‌ول قوتالجانا ده‌پته خواندن بتی زانیاریان ناده‌ته فیروخو‌زی، چونکی زانست به‌رده‌وام پیدکه‌فیت و ئالیین په‌یوه‌ندی‌دار نه‌شین هه‌موو پیدکه‌تین زانستی د پهرتووکاندا کو‌مبکه‌ن، له‌وا پیدقییه ئیک ژ ئه‌رکین سهره‌کیین پهرتووکی نه‌فه‌ بیت کو فیروخو‌زی به‌ره‌ف خواندن و لی‌گه‌ریانی ناراسته بکه‌ت.^۸

پهرتووکی گرنگیه‌کا تایه‌ت هه‌یه، چونکی رۆله‌کی سهره‌کی هه‌یه د پرؤسا وانه‌گوتیدبا. ههر وه‌کی (هاچین سو‌ن و تور - Hutchinson & Torre) دبیزن پهرتووکا وانه‌گوتی پهرتووکه‌کا وانه‌گوتنا جیهانییه و بی پهرتووکا وانه‌گوتنا گری‌دای بابه‌تی وانه‌گه‌نتی چ

هونه‌ری دروستکرنا فهره‌نگان و زانستی نه‌خوشیین ناخفتنی و چاره‌سه‌ریا وان و وه‌رگی‌رانی... هتد.^۲

ئیک ژ بیافین کارکرنا زمانفانییا کاره‌کی فیرونا زمانی دووییه، د فی پشکیدا ئالیین مینا (فیرونا زمانی ئیکی - First – Language – education، فیرونا زمانی دووی - Additional Language education، زمانفانییا کلینیکی - Clinical linguistics – و نه‌مونیین زمانی - Language testing) ده‌پته باسکرن.^۳

فیرونا زمانی بیانی بریتیه ژ فیرونا وی زمانی نه‌وی د نا‌ف جفاکی دیارکریدا نه‌بیت و ل ده‌ره‌فی وی جفاکی بهینه بکاره‌ینان، بو نمونه ده‌می کورده‌ک ل کوردستانی فیرونی زمانی ئنگلیزی دبیت.^۴

ب شیوه‌به‌کی گشتی فیروون و فیرونا زمانی دووی ب کریاره‌کا جفاکی و که‌لتووری ده‌پته هژمارتن، فیرونا مۆدیله‌کا زمانی دبیته نه‌گه‌ری وه‌رگرتنا که‌لتووری.^۵

۱- هه‌لسه‌نگاندنا پهرتووکی وانه‌گه‌نتی

ل فان سالیین داوی ژ لایی ته‌خین جودا جودایی جفاکی گه‌له‌ک ره‌خنه و گازنده ژ سسیسته‌می په‌روه‌ده و فیرونی هاتینه گرتن و دیاردرکن کو نه‌ف به‌رنامی خواندنی لگه‌ل ژیا‌نا نه‌و و پیدقیین زارۆک، گونجان و جفاکی نا‌گونج. ههر نه‌فه‌ژی بوویه نه‌گهر کو فیروخو‌ز د خوندیندا

ژینگه هه کا فیږکني و فیږبووني سهرکه فتي ناييت.⁹

ب نيرينا (وايت کير و ديير - Whitaker and Dyer) ي پرتووکا وانه گوتني د پروسا په ورورده و فيږکنيډا، بتايه تي د په وروردا کلاسيکدا، ژ گرنگزين که ره ستين فيږکاري دهيته هژمارتن. پرانييا ده مي قوتابخاني ب خواندنا شي پرتووکي ده رباز دبیت. زيده باري شي پرتووکا وانه گوتني گرنگزين که ره ستی فيږکنييه. گرنگيا په رتووکي بتني نه فه نينه کو که رسته يه که بو فيږکني به لکو بکارهينانا به رفره ها وي ل قوتابخاني دبیته نه گهر کو فيږخواز تووشي گه له ک نيرين، باوهر و هزرين جوراوجور بيت.¹⁰

(کرافت - Haycroft) فان مفايان بو پرتووکا وانه گوتني ديار دکهن:

1. پرتووکا وانه گوتني ژ لايي دهروونيښه هاريکارييا فيږخوازي دکهن، چونکي بريکا شي پرتووکي فيږخواز دشيت رادي سهرکه فتننا خو د بيښت.

2. بو فيږخوازي نهو بابه تين د پرتووکيډا هايسته نقيسين پتر جهي باوهرينه هه تا وان بابه تين ماموستا ل پوليفه و ب شيويه کي زاره کي پيشکيشي فيږخوازي دکهن.

3. پرتووکي وانه گوتني سهره راي هندي کو هنده ک جاران ب شيويه کي باش ناهينه دارژتن و دانان، لي پيدفييه له مبه ر پيدفياتيپن فيږخوازان گه له که هه ستياربن.

4. سهره راي هندي کو د دانان و چاپکرنا واندا پاره به کي زور دهيته مه زاختن، لي بهايي وان گران نينه و ب ساناهي بده ست دکهن، ههروه سان ب هاريکارييا فان پرتووکان دشين فيږخوازي باشر بو پروسا فيږبوون و فيږکني ناماده بکهين.

5. هه بوونا فان پرتووکان ژ باري ماموستاي کيم دکهن و ماموستا دشيت خو ب بابه تين ديښه مژويل بکهت، ههروه سان پرتووک دشيت بو فيږخوازي بيته زيده ره ک بو دووباره ليږفريني و هاريکارييا وان ماموستايان بکهت کو نه زمونه کا کيم هه بيت.¹¹

هه ر لهوا به ره هه فکه رين پرتووکي وانه گوتني بو گه هشتنا ب نمونه يه کا باش د دانان و به ره هه فکرنا پرتووکي وانه گوتنيډا باسي شروفه کرنا پرتووکي وانه گوتني دکهن، داکو بقي رهنگي پيقه رين سهرکه فتي و نمونه يي د دانان پرتووکاندا ده ستنيشان بکهين.¹²

پرتووکي وانه گوتني سهره راي فان ناليپن باش، پيدفييه ماوه ماوه بهينه شروفکرن و هه لسه نگاندا پيدفه بو بهيته کرن. لي پيدفييه بزايين فه کوله ر بو چ مه بهسته کي هه لسه نگاندي بو نافه روکا پرتووکا وانه گوتني نه نجام ددهت. پشته هه لسه نگاندا پرتووکي دشين برياري بدهين کا نه ري وي پرتووکي پيدفياتيپن فيږخوازان لبه رچاگر تينه يان نه. نه هه هه کار هنه بو هه لسه نگاندا پرتووکا وانه گوتني، ژ وان:

۱. هه‌لیژارتنا پهرتووکه‌کی بۆ مه‌به‌ستا هه‌لسه‌نگاندنی ناماژه ب گرنگییا وی پهرتووکی ددهت.
۲. ئالیین باش و نه‌باشین پهرتووکی بۆ مامۆستای دیار دکهت.
۳. پهره و گه‌شه ب پیشه‌یی مامۆستایی ددهت.
۴. بۆ هه‌لسه‌نگاندنا پهرتووکان پیدڤیه پیه‌ره‌ک هه‌بیت، داکو بریکا وان بشیین بابه‌تیین که‌لتووریین زال بسهر پهرتووکی و هه‌روه‌سان ئالییی نقشیی زال بسهر پهرتووکی به‌یتنه زانین.
۵. هه‌روه‌سان بشیین هه‌تا راده‌یه‌کی که‌تیگوریین زمانی، بابهت، نافه‌رۆک و سه‌ره‌بابه‌تیین پهرتووکی شروڤه بکه‌ین و بقی ره‌نگی بزاین کا ئه‌ری لگه‌ل ئالییی زانستییی فی‌رخوازی، پیدڤیاتی، که‌سایه‌تی و ئاره‌زوویین وی دگونجیت یان نه؟^{۱۳}
- هه‌روه‌سا ئه‌فه دبیته ئه‌گه‌ری زانینا رادیی تیکه‌لبوونا فی‌رخوازی لگه‌ل نافه‌رۆکا پهرتووکی.^{۱۴}
- د دانان هه‌ر پهرتووکه‌کا فی‌ربوونا زمانی ئنگلیزیدا پیدڤیه گه‌له‌ک ئالی لهر چاڤه‌ینه وه‌رگرتن:
۱. بابه‌تیین وانان پیدڤیه لسهر به‌ره‌ته‌کی زمانانی و ده‌رووناسی به‌ینه دانان.
۲. ژلایی مامۆستا و فی‌رکه‌ریین مانی دوویشه به‌یت په‌سه‌ندکرن.
۳. نموونه و وینه هه‌مه‌ره‌نگ بن و هه‌ر دوو نقش و هه‌موو ره‌گه‌زان بچۆڤه‌بگریت.
۴. بابهت ب شیوه‌یه‌کی به‌ینه ئامادکرن و فی‌رخواز بشیین راهینان، و پرسپاران به‌رسفی بدن.
۵. کورتیا وانیی، رستیین کورت، په‌یقین ساده، نه‌بوونا شاشیین ریڤیسی، خاله‌ندی، بکاره‌ینانا پیتیین مه‌زن و بچووک پیدڤیه به‌ینه به‌رچاڤگرتن.^{۱۵}
- ب شروڤه‌کرنا نافه‌رۆکی، خالیین به‌یژین نافه‌رۆکی ئاشکه‌را دبن، و بقی ره‌نگی هه‌بوونا به‌رنامه‌یه‌کی ستاندار ب پیدڤی ده‌یتنه زانین.^{۱۶}

پشکا دووی: نه‌جامین ناماری و دیار کرنا خالین بهیز و بیهیزین پرتووکا زمانی ټنگلیزیا
قوناغا چاری و پینجی نامادهی

۱- خالین بهیز و بیهیزین پرتووکا زمانی ټنگلیزی لدویف پو لینا دیار کری

ل پشکا (بالکیشیا دهقی و خه‌ملا دهره‌کییا پرتووکی) لدویف پله‌یین خشتی ژماره (۱)ی، بالکیش بوونا بهرگی پرتووکی ب خالا بهیز و هه‌فسه‌نگییا ره‌گزی د وینین پرتووکیدا ب خالا بیهیزا پرتووکی دهینه هژمارتن.

خشتی ژماره (۱): بالکیشیا دهقی و خه‌ملا دهره‌کییا پرتووکی

بالکیشیا دهقی و خه‌ملا دهره‌کییا پرتووکی												
تیکرا	سه‌رجه‌می پلان	گه‌له‌ک زور (۵ نمره)		گه‌له‌ک (۴ نمره)		نافنجی (۳ نمره)		کیم (۲ نمره)		گه‌له‌ک کیم (۱ نمره)		پرسیار
		پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	
3.51	۱۸۳	۶	۱۲	۵	۱۳	۵	۱۹	۱	۶	۲	۲	هه‌تا چ راده تاپکونا پرتووکان بالکیشه و دهینه خواندن؟
2.96	۱۵۴	۱	۲	۵	۱۴	۵	۱۸	۳	۱۶	۲	۲	هه‌تا چ راده د پشکا ویناندا، هه‌فسه‌نگییا ره‌گزی هاتیبه بهرچا‌گرتن؟
3.59	۱۸۷	۴	۹	۸	۲۲	۴	۱۴	۱	۵	۲	۲	هه‌تا چ راده وینین د ناؤ پرتووکیدا بالکیشن؟
3.57	۱۸۶	۷	۱۴	۵	۱۴	۳	۱۳	۱	۸	۵	۵	هه‌تا چ راده تیگه‌هشتا بابه‌تین (Reading)ی بالکیش و ب مفا‌نه؟
3.40	۱۷۷	۶	۱۲	۴	۱۲	۴	۱۴	۲	۱۳	۱	۱	هه‌تا چ راده بابه‌ت و نهرکین مالی د بالکیشن؟
3.76	۱۹۶	۷	۱۴	۸	۲۰	۳	۱۱	۱	۶	۱	۱	هه‌تا چ راده بهرگی پرتووکی بالکیشه؟
سه‌رجه‌می تیکرای گشتی پلان												
هژمار = مبه‌ست بی هژمارا وان ماموستایانه بین نه‌ؤ نمره‌یه دایه پرتووکی.												
3.465		۱۰۸۳										

ل پشکا (شروقه‌کرن و راهینانا په‌یف و ریژمانی) لدویف پله‌یین خشتی ژماره (۲)ی، شروقه‌کرن په‌یقان و راهینان دان ب خالا بهیز و پیشکی‌شکرنا یاسایین ریژمانی و راهینان دانا وان ب خالا بیهیزا پرتووکی دهینه هژمارتن.

خشتی ژماره (۲): شروقه کرن و راهینانا بهیف و ریزمانی

شروقه‌کرن و راهینانا بهیف و ریزمانی												
پرسیار	گه‌له‌ک کیم		کیم		نافنجی		گه‌له‌ک		گه‌له‌ک زور		سهرجه‌می پلان	تیکرا
	نمره (۱)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۴)	نمره (۵)	پله	هژمار	پله	هژمار		
همتا چ راده یاساین ریزمانی باش هاتینه پیکشکر و راهینانا هاتینه دان؟	۱۲	۱۲	۷	۱۴	۸	۵۴	۱۱	۴۴	۴	۲۰	۱۴۴	2.76
همتا چ راده بهیف باش هاتینه شروقه‌کرن و راهینانا هاتینه دان؟	۲	۲	۹	۸	۱۷	۵۱	۱۵	۶۰	۹	۴۵	۱۳۶	3.38
همتا چ راده بلیفکرنا په‌یفان باش هاتینه شروقه‌کرن و راهینانا هاتینه دان؟	۶	۶	۹	۸	۱۲	۳۹	۸	۷۲	۶	۲۰	۱۶۵	3.17
هژمار = مهبست بی هژمارا وان ماموستایانه یین نه‌ف نمره‌یه دایه پرتووکی.												
تیکرایب گشتی	سهرجه‌می پلان											
3.10	۴۸۵											

ل پشکا (ریکخستنا نافه‌روکا پرتووکان) لدویف پله‌یین خشتی ژماره (۳)ی، مفا وهرگرتن ژ زمانی ره‌سن ب خالا بهیز دیار کرنا نارمانجان د پیشه‌کییدا ب خالا بیهیزا پرتووکی دهینه هژمارتن.

خشتی ژماره (۳): ریکخستنا نافه‌روکا پرتووکان

ریکخستنا نافه‌روکا پرتووکان												
پرسیار	گه‌له‌ک کیم		کیم		نافنجی		گه‌له‌ک		گه‌له‌ک زور		سهرجه‌می پلان	تیکرا
	نمره (۱)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۴)	نمره (۵)	پله	هژمار	پله	هژمار		
همتا چ راده نافه‌روک ب شیومه‌کی ناکسرا هاتینه ریکخستن و پله‌بندی (ژ ساناهی بؤ ب زه‌ممت) بؤ هاتینه کرن؟	۱	۱	۱۰	۲۰	۲۴	۷۲	۱۰	۴۰	۷	۲۵	۱۶۸	3.23
همتا چ راده بابتین وانه گوتنی ب شیومه‌کی ریکخستی هاتینه پیکشکر؟	۲	۲	۹	۸	۸	۵۴	۱۷	۶۸	۶	۲۰	۱۷۲	3.30
همتا چ راده د پرتووکیین زمانی ننگلیزیدا نارمانج ب شیومه‌کی ناکسرا و دیار د پیشه‌کییدا هاتینه باسکرن؟	۴	۴	۸	۲۲	۱۱	۳۲	۱۴	۵۶	۵	۲۵	۱۵۰	2.88
همتا چ راده د پرتووکییدا مفا ژ زمانی ره‌سن هاتییه وهرگرتن؟	۲	۲	۴	۸	۲۲	۶۹	۲۰	۸۰	۳	۱۵	۱۷۴	3.34
هژمار = مهبست بی هژمارا وان ماموستایانه یین نه‌ف نمره‌یه دایه پرتووکی.												
تیکرایب گشتی	سهرجه‌می پلان											
3.18	۶۶۴											

ل پشکا (باره‌دوخی زال ب سهر پرتووکان) لدویف پله‌یین خشتی ژماره (۴)ی، گونجانا بابه‌تان لگه‌ل ژیبی فیرخوازان ب خالا بهیز و گونجانا بابه‌تان لگه‌ل ژینا واقعیا فیرخوازان ب خالا بیهیزا پرتووکی دهینه هژمارتن.

خشتی ژماره (۴): باره‌دۆخی زال ب سهر پهرتووکان

context = surrounding Conditions – باره‌دۆخی زال ب سهر پهرتووکان												
پرسیار	گه‌له‌ك كۆم		كۆم		نافنجی		گه‌له‌ك		گه‌له‌ك زۆر		سهرجه‌مى	
	نمره (۱)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۴)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)
	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله
هه‌تا چ راده بابەتێن پهرتووكا زمانى ئنگلیزی لگه‌ل ژبەیی فێرخوازان دگۆنچن؟	۱	۱	۱۴	۲۸	۱۸	۵۴	۱۴	۵۶	۵	۲۵	۱۶۴	3.15
هه‌تا چ راده هه‌بارئ پهرتووكا زمانى ئنگلیزی لگه‌ل وی دەمى بۆ هاتییه تهرخانكرن دگۆنچیت؟	۸	۸	۱۱	۲۲	۱۴	۴۲	۱۰	۴۰	۹	۴۵	۱۵۷	3.01
هه‌تا چ راده بابەتێن پهرتووكا لگه‌ل ژبانا واهمییا فێرخوازان دگۆنچن؟	۸	۸	۱۰	۲۰	۱۸	۵۴	۱۲	۴۸	۴	۲۰	۱۵۰	2.88
هژمار = مه‌به‌ست بى هژمارا وان مامۆستایانه بێن ئەف نمره‌یه دایه پهرتووكا.												
تێكراى	سهرجه‌مى											
گشتی	پلان											
3.0133	۴۷۱											

ل پشكا (چه‌واتییا پێشكیشكرنا راهینان و چالاکییان) لدویف پله‌یی خشتی ژماره (۵)ی، گرنگیدان ب ههر چار چاپۆکیین زمانى ب خالا بهیژ و بكارهینانا ستراتیژیین فێرخواز سه‌نتهر ب خالا بهیژا پهرتووكا دهینه هژمارتن.

خشتی ژماره (۵): چه‌واتییا پێشكیشكرنا راهینان و چالاکییان

چه‌واتییا پێشكیشكرنا راهینان و چالاکییان												
پرسیار	گه‌له‌ك كۆم		كۆم		نافنجی		گه‌له‌ك		گه‌له‌ك زۆر		سهرجه‌مى	
	نمره (۱)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۴)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)	نمره (۵)
	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله
هه‌تا چ راده فێركرن و چه‌واتییا شیکاركرنا راهینانان ئاشكرانه؟	۱	۱	۷	۱۴	۲۷	۸۱	۱۳	۵۲	۴	۲۰	۱۶۸	3.23
هه‌تا چ راده راهینان و تاهیکرنین وهرزی د پهرتووكا هه‌نه؟	۱	۱	۸	۱۶	۲۱	۶۳	۱۴	۵۶	۸	۴۰	۱۳۶	3.38
هه‌تا چ راده بابەت و ئهرکین مالم ههمهرنگن، داكو بشین ئاستین جیاوازین فێرکرن، شیوازین فێرکرنی حمز و ئارموزو و... هتد، ان بچۆفه بگرن؟	۱	۱	۱۲	۲۴	۱۳	۲۹	۱۹	۶۶	۷	۲۵	۱۷۵	3.36
هه‌تا چ راده د پهرتووكا زمانى ئنگلیزیدا گرنگی ب وهرارا ههر جوار چاپۆکیین زمانى هاتییه‌دان؟	۱	۱	۱۰	۲۰	۱۴	۴۲	۱۴	۵۶	۱۲	۶۵	۱۸۴	3.53
هه‌تا چ راده د پهرتووكا زمانى ئنگلیزیدا گرنگی ب ستراتیژیین فێرخواز سه‌نتهر هاتییه‌دان؟	۰	۰	۱۵	۳۰	۲۲	۶۶	۱۳	۵۲	۲	۱۰	۱۵۸	3.03
هه‌تا چ راده د پهرتووكا مفا ژ هندهك ته‌کنیکان هاتییه وهرگرتن داكو بهری قوتایی ده‌هکی بخوینیت وهرارئ ب زانیین و بێن به‌رومخت به‌ت؟	۰	۰	۱۴	۲۸	۱۹	۵۷	۱۵	۶۰	۴	۲۰	۱۶۵	3.17
هژمار = مه‌به‌ست بى هژمارا وان مامۆستایانه بێن ئەف نمره‌یه دایه پهرتووكا.												
تێكراى	سهرجه‌مى											
گشتی	پلان											
3.2833	۱۰۲۶											

ل پشکا (که‌ره‌ستین فیرکاری) لدویف پله‌یین خشتی ژماره (۶)ی، دابینکرا پهرتووکان ب فیرخوازان ب خالا بهیز و دابینکرا سیدیان ب خالا بیهیزا پهرتووکی دهینه هژمارتن.

خشتی ژماره (۶): که‌ره‌ستین فیرکاری

که‌ره‌ستین فیرکاری												
تیکرا	سهرجه‌می پلان	که‌لهک زور		که‌لهک		نافنجی		کیم		که‌لهک کیم		
		نمره (۵)	نمره (۴)	نمره (۲)	نمره (۲)	نمره (۱)	نمره (۱)					
		هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	هژمار	پله	
4	۲۰۸	۱۳۰	۲۶	۲۲	۸	۳۳	۱۱	۱۲	۶	۱	۱	هتا چ راده پهرتووکی زمانی ننگیزی بۆ فیرخوازان هاتینه دابینکرا؟
3.96	۲۰۶	۱۱۵	۲۵	۴۰	۱۰	۳۰	۱۰	۸	۴	۲	۲	هتا چ راده لگه پهرتووکا زمانی ننگیزی، پهرتووکا هاریکاری مامۆستای زی هاتییه دابینکرا؟
2.78	۱۶۵	۵۰	۱۰	۳۶	۹	۲۴	۸	۲۰	۱۰	۱۵	۱۵	هتا چ راده لگه پهرتووکا زمانی ننگیزی، سیدی زی هاتییه دابینکرا؟
هژمار = مهبست پین هژمارا وان مامۆستایانه پین نهف نمره‌یه دایه پهرتووکی.												
تیکرای گشتی		سهرجه‌می پلان										
3.58		۵۵۹										

۲- نه‌نجامین بدهست هاتی ژ تاییه‌تمه‌ندیین که‌سوکیین مامۆستایان

خشتی ژماره (۷)

تیکرا	هژمار	زانایرین که‌سوکیین مامۆستایان
%۵۲	۲۷	نیر
%۴۸	۲۵	می
%۹۲	۴۸	بکالیوس
%۸	۴	ماستر
%۵۲	۲۷	کیمتر ژ ۵ سالان
%۴۸	۲۵	پتر ژ ۵ سالان

خشتی ژماره (۸)

خشتی	خشتی	خشتی	خشتی	خشتی	خشتی	
ژماره (۱)	ژماره (۲)	ژماره (۳)	ژماره (۴)	ژماره (۵)	ژماره (۶)	
۵۹۴	۲۵۹	۳۴۹	۲۵۶	۵۲۲	۲۸۵	می
۴۸۹	۲۳۶	۳۱۵	۲۱۵	۵۰۴	۲۷۴	نیر
۴۸۸	۳۱۳	۲۸۴	۱۶۳	۴۱۳	۲۷۰	کیمتر ژ ۵ سالان
۵۹۵	۱۷۲	۲۸۱	۳۰۸	۶۱۳	۲۸۹	پتر ژ ۵ سالان

دانا وان) تیکراییی (2.76) هینایه، کو نه‌فهژی نمره‌به‌کا باش نینه. لی د سهرجه‌م خالیین دیین فی پشکی مینا (نیشان‌دان و شروفه‌کرنا بلیفکرنا په‌یقان و شروفه‌کرنا په‌یقان و راهیتان دانا وان) تیکرایه‌کی باش هینایه و نه‌فهژی ب خاله‌کا نهرینی دهیته هژمارتن.

۳-۳- ری‌کخستنا نافه‌روکا په‌رتووکا

ههر وه‌کی د نه‌نجامی نامارا فی پشکیدا دهیته دیتن، (پیشکیشکرنا نارمانجان د پیشه‌کییدا) تیکراییی (2.88) هینایه، کو نه‌فهژی نمره‌به‌کا باش نینه. لی د سهرجه‌م خالیین دیین فی پشکی مینا (ری‌کخستنا نافه‌روکی - پله به‌ندی، ری‌کخستنا بابه‌تین وانان، مفا وهرگرتن ژ زمانی ره‌سهن - زمانی کو خه‌لکی بریتانیا پی دناخفن) تیکرایه‌کی باش هینایه و نه‌فهژی ب خاله‌کا نهرینی دهیته هژمارتن.

۳-۴- باره‌دوخی زال ب سهر په‌رتووکا

ههر وه‌کی د نه‌نجامی نامارا فی پشکیدا دهیته دیتن، (گونجانا بابه‌تان لگهل ژایانا واقعیا فی‌رخوزان) تیکراییی (2.88) هینایه، کو نه‌فهژی نمره‌به‌کا باش نینه. لی د سهرجه‌م خالیین دیین فی پشکی مینا (گونجانا بابه‌تان لگهل ژایی فی‌رخوزان و گونجانا قه‌باری په‌رتووکا لگهل ده‌می بو هاتیبه تهرخانکرن) تیکرایه‌کی باش هینایه و نه‌فهژی ب خاله‌کا نهرینی دهیته هژمارتن.

ههر وه‌کی د خستی ژماره (۷) و (۸) دا دهیته دیتن:

۱. ماموستایین نافرته ب به‌راورد لگهل ماموستایین زه‌لام نمره‌به‌کا پتر دایه په‌رتووکی و بقی ره‌نگی جیاوازییا ناماری دناقبه‌را ههر دوو نقشاندا هه‌یه.

ب. ماموستایین پتر ژ (۵) سالان هه‌ی ب به‌راورد لگهل ماموستایین کی‌متر ژ (۵) سالان هه‌ی نمره‌به‌کا پتر دایه په‌رتووکی و بقی ره‌نگی جیاوازییا ناماری دناقبه‌را سالین خزمه‌تیدا هه‌یه.

۳-۳- شروفه‌کرن و نه‌نجامین راپرسییی

۳-۱- بالکیشیا ده‌قی و خه‌ملا ده‌ره‌کیا په‌رتووکی

ههر وه‌کی د نه‌نجامی نامارا فی پشکیدا دهیته دیتن، (به‌رچا‌فگرتنا هه‌فسه‌نگیا ره‌گه‌زی د وینین په‌رتووکیدا) تیکراییی (2.96) هینایه، کو نه‌فهژی نمره‌به‌کا باش نینه. لی د سهرجه‌م خالیین دیین فی پشکی مینا (بالکیشیا په‌رتووکی، تاییا په‌رتووکا، بالکیشیا وینان، بالکیشیا ده‌ق و راهیتانین په‌رتووکی) تیکرایه‌کی باش هینایه و نه‌فهژی ب خاله‌کا نهرینی دهیته هژمارتن.

۳-۲- شروفه‌کرن و راهیتانا په‌یف و ری‌زمانی

ههر وه‌کی د نه‌نجامی نامارا فی پشکیدا دهیته دیتن، (پیشکیشکرنا یاساین ری‌زمانی و راهیتان

۵۳- (Fog) ی شروفه کرن، نه نجامین شروفه کرنی بقی
رهنگی بوون:

په رتووکا (sunrise 11):

$$4 = 0/4 * [1025/105 + (100 * 36/1025)]$$

$$5 = 0/4 * [1061/95 + (100 * 46/1061)]$$

$$4 = 0/4 * [1045/110 + (100 * 40/1045)]$$

$$5 = 0/4 * [1100/120 + (100 * 50/1100)]$$

لدویف هاوکیشا (Fog) ی پیقه ری ساناهی و
زهجه تیا دهقی بو فیروخو زین ناماده بی پیدفیه
دناقهرا (۸ هتا ۱۴) بیت. واته رادی بزوجه تیا
دهقی نابیت ژ ۸ ی کیتر و ژ ۱۴ ی پتر بیت. ژ
۸ ی کیتر ب ساناهی و ژ ۱۴ ی پتر ب زوجهت
دهیته هژمارتن.

د په رتووکا (sunrise 11) دا (۴، ۵، ۴، ۵)

(۵) ه، کو ب ساناهی دهیته هژمارتن، چونکی ژ
(۸) ی کیتره.

په رتووکا (sunrise 10):

$$7 = 0/4 * [604/39 + (100 * 75/604)]$$

$$6 = 0/4 * [591/45 + (100 * 35/591)]$$

$$6 = 0/4 * [745/120 + (100 * 45/745)]$$

$$6 = 0/4 * [830/120 + (100 * 50/830)]$$

د په رتووکا (sunrise 10) دا (۶، ۷، ۶، ۶)

(۶) ه، کو ب ساناهی دهیته هژمارتن، چونکی ژ
(۸) ی کیتره.

نه نجام:

۱. د ناقهرا هه دوو نقشاندا لدور
هه لسه نگاندا په رتووکی جیاوازییا ناماری هه یه،
ماموستایین نافرته نره یه کا پتر دایه په رتووکان.

۳- چهواتیا پیشکیشکرنا راهینان و
چالاکیان

هه وه کی د نه نجامی نامارا فی پشکیدا دهیته
دیتن، نرمترین تیکرا (3.03) یه، کو نه فهژی
تیکرایه کی باشه. بقی رهنگی (نیشاناندا چهواتیا
شیکارکرنا راهینانان، راهینان و تاقیکرین
وهزی، هه مه رهنگیا نهرکین مالی، گرنگیدان ب
هه چار چاپوکیان، فیروخو زین سهنه ریا په رتووکی
و پالدا فیروخو زین بو خواندن و زانینی) ب وی
واتاییه کو د دانانا په رتووکی دا گرنگیه کا باش
ب ریبا زین وانه گوتنی هاتییه دان.

۳-۶- کهره ستین فیروکاری

هه وه کی د نه نجامی نامارا فی پشکیدا دهیته
دیتن، (دایینکرنا سیدیان لگه ل په رتووکیدا)
تیکرای (2.78) هینا یه، کو نه فهژی نره یه کا باش
نینه. لی د سه رجهم خالین دین فی پشکی مینا
(دایینکرنا په رتووکا وانه گوتنی و دایینکرنا
په رتووکا هاریکاری ماموستای) بتاییه تی دایینکرنا
په رتووکا وانه گوتنی کو تیکرای (۴) هینا یه ب
خاله کا نهرینی دهیته هژمارتن.

۴ - نه نجامین بده سهای ژ هاوکیشا
(Fog) یا دیارکرنا رادی زهجه تیا دهقی

Reading -

فه کوله ران ب ریکه فت ژ هه په رتووکه کی
(۴) دهق هه لبرلرتن، و لدویف هاوکیشا

(۱۶). غلامرضا عبادی: ۱۳۹۰: ۸۱.

(۱۷). داوود حسینی نسب: ۱۳۸۸: ۱۳.

(۱۸). زهره کرمی: ۱۳۹۲: ۱۶۸.

لیستا ژێده‌ران:

أ- ب زمانی کوردی:

۱. شیرزاد صبری و عه‌بدولسه‌لام نه‌جه‌دین، زمانغانیا کاره‌کی،

سپهریز، دهوک، ۲۰۱۱.

ب - ب زمانی فارسی:

۲. داوود حسینی نسب و دیگران، ارزیابی و تحلیل محتوای کتاب زبان

انگلیسی دوره راهنمایی تحصیلی با استفاده از فرمول

خوانایی Fog و نظر خواهی او دبیران مجرب، علوم تربیتی،

سال دوم، شماره ۷، پاییز ۱۳۷۷.

۳. زهره کرمی و دیگران، تحلیل محتوای کتاب ریاضی ۱ پایه اول

متوسطه بر اساس تکنیک ویلیام رومی و حیطه شناختی بلوم،

پژوهش در برنامه‌ریزی درسی، سال دهم، دوره دوم، شماره

۱۰ پیاپی (۳۷)، تابستان ۱۳۹۲.

۴. علی علاقه بند، جامعه‌شناسی آموزش و پرورش، نشر روان،

تهران، ۱۳۷۵.

۵. غلامرضا عبادی، تحلیل محتوای کتاب زبان فارسی ۱، فصلنامه رشد

آموزش زبان و ادب فارسی، شماره ۱۰۰، زمستان ۱۳۹۰.

۶. گای کوك، زبان‌شناسی کاربردی، ت: علی روحانی و محمود رضا

مرادیان، نشر رهنما، تهران، ۱۳۸۹.

۷. محمد نوریان، راهنمای عملی تحلیل محتوای کتابهای درسی دوره

ابتدایی، نشر شورا، تهران، ۱۳۸۸.

۸. ماشاله و اشقانی فراهانی و احمد علی پور، تحلیل محتوای کتاب

درسی علوم پایه اول کودکان کم توان ذهنی و مقایسه آن با

کتاب درسی علوم پایه اول کودکان عادی، پژوهش د حیطه

کودکان استثنایی ۸، سال سوم، شماره ۲، ۱۳۸۲.

۹. محمد حسین یار محمدیان، اصول برنامه‌ریزی درسی، نشر یادواره،

تهران، ۱۳۷۷.

ج. ب زمانی عه‌ره‌بی:

۱. أحمد دراج، ملکة اللسان، الطبعة الثانية، الناشر مكتبة

الاداب، القاهرة، ۲۰۰۹.

د. ب زمانی ئنگلیزی:

11- Sunrise 10, Student's Book, Kurdistan regional government, council of ministry, ministry of education, 2009.

12- Sunrise 11, Student's Book, Kurdistan regional government, council of ministry, ministry of education, 2010.

۲. جیاوازییا ئاماری د ناقبه‌را سالین خزمه‌تیدا

هه‌یه، مامۆستایین پتر ژ (۵) سالان خزمه‌ت هه‌ی

نمره‌یه‌کا پتر دایه پهرتوو‌کان.

۳. ئالیین بیهیزین پهرتوو‌کی:

أ. هه‌قه‌سه‌نگییا ره‌گه‌زی د وینین پهرتوو‌کیدا.

ب. پيشکيشکرنا یاسایین ریزمانی و راهینان دانا

وان.

ت. دیارکرنا ئارمانجان د پيشه‌کییدا.

پ. گونجانا بابه‌تان لگه‌ل ژيانا واقعییا فی‌رخوازان

ج. بکارهینانا ستراتیژیین فی‌رخواز سه‌نتهر.

ح. دابینکرنا سیدییان (سیدی ناهینه دابینکرنا).

۴. سه‌رجه‌م ئالیین دیین پهرتوو‌کی نمره‌یه‌کا باش

هینایه.

۵. لدویف هاوکیشا (Fog) ی نمرنا ساناهی و

زه‌جه‌تیا ده‌قی د هه‌ر دوو پهرتوو‌کاندا ژ (۸)ی

کی‌متره له‌وا هه‌ر دوو ب ساناهی ده‌ینه هژمارتن.

په‌راویز

(۱). داوود حسینی نسب: ۱۳۸۸: ۱۹.

(۲). هه‌مان ژێده‌ر: ۱۹.

(۳). احمد دراج، ۲۰۰۹، ۸۰.

(۴). هه‌مان ژێده‌ر: ۸.

(۵). گای کوك: ۱۳۸۹: ۷.

(۶). شیرزاد صبری و عه‌بدولسه‌لام نه‌جه‌دین: ۲۰۱۱: ۱۳۵.

(۷). علاقه بند: ۱۳۷۵: ۱۶۸.

(۸). داوود حسینی نسب: ۱۳۸۸: ۹.

(۹). محمد حسین یار محمدیان: ۱۳۷۷: ۱۴۹.

(۱۰). داوود حسینی نسب: ۱۳۸۸: ۹.

(۱۱). هه‌مان ژێده‌ر: ۹.

(۱۲). محمد نوریان: ۱۳۸۸: ۱۹.

(۱۳). داوود حسینی نسب: ۱۳۸۸: ۱۰.

(۱۴). ماشاله و اشقانی فراهانی و احمد علی پور: ۱۳۸۲: ۱۱۸.

(۱۵). داوود حسینی نسب: ۱۳۸۸: ۱۲.

الخلاصة

في احايين كثيرة قد لا تتطابق المناهج الدراسية و محتوى الكتب المدرسية مع مستلزمات الحياة الحاضرة و متطلبات الأطفال والمجتمع، وقد يكون هذا سبب ضمناسباب عدم تحقيق الطالب النجاح بالمستوى المنشود. فعملية تقويم المحتوى الكتب و بيان نقاط القوة و الضعف فيه، انها البداية سليمة لتلافي الضعف ، وهي تكون بمثابة خطوة لتحسين وتطوير عملية التربية و التعليم . هذا البحث الموسوم بـ (تقييم محتوى كتب اللغة الأنكليزية للصفين العاشر والحادي العاشر و حسب معادلة Fog و آراء اساتذة اللغة الأنكليزية في مدينة زاخو)، ويحاول هذا البحث تقييم للكتب اللغة الأنكليزية للصفين العاشر والحادي عشر. ولغرض اتمام البحث تم اخذ آراء اساتذة اللغة الأنكليزية في مدينة زاخو، وبلغ عدد المدرسين الذين أجابوا الأسئلة (٥٢) مدرساً.

وتم هذا البحث حسب منهج تحليل المحتوى ولغرض تحليل البيانات فقد استفدنا من الاختبارين (T) و (F) الاحصائين.

Abstract

It has been noticed that many education programs and teaching syllabi do not reflect our modern life requirements educationally and socially. This leads to learners' failure in the teaching process. That is why, if these teaching programs and syllabi, especially books, are evaluated and assessed and their advantages and disadvantages are shown, the educational system in our country will step forward and develop well.

The present study, titled "The Assessment of the English Books Content for the Preparatory Fourth and Fifth Grades According to Fog's Equation and the Evaluation of English Teachers in Zakho City", tries to evaluate the content of English books, taking the English teachers' opinions into consideration. The total number of teachers who answered the questions in a previously prepared questionnaire was 52.

The results of study were achieved through content analysis method, using T and F statistics and multiple comparison correlations.